

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи по організації навчального процесу та його науково-методичного забезпечення

О. Н. Романюк

« _____ » _____ 2016 р.

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ЗВО

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Рівень вищої освіти: III (освітньо-науковий)

Галузь знань: 01 - Освіта

Спеціальність: 015 – Професійна освіта

(шифр і назва галузі знань та спеціальності)

Вінниця 2016 рік

Робоча програма дисципліни «Організація управління навчальним процесом у ЗВО» для здобувачів спеціальності: 015 – Професійна освіта. 2016. – 16 с.

Розробники програми:

Кобилянський О. В., д.пед.н., професор

Дембіцька С.В., д.пед.н., доцент.

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки

Протокол від « 12 » квітня 2016 року № 16

Завідувач кафедри _____ (проф. Кобилянський О. В.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____ (проф. Кобилянський О. В.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено Методичною комісією ФМТ

Протокол від 13 квітня 2016 року № 8

Голова Методичної комісії ФМТ _____ (проф. Буренніков Ю.А.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Директор ІнМАД _____ (проф. Грушко О. В.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено Методичною радою ВНТУ

Протокол від 14 квітня 2016 року № 8

Голова _____ (проф. Романюк О. Н.)

(підпис)

© О. В. Кобилянський, С. В. Дембіцька, 2016 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	Денна, вечірня, заочна форми навчання
Кількість кредитів - 4	Вибіркова
Модулів - 2	Рік підготовки
Змістових модулів — 2	2-й
Загальна кількість годин — 120	Семестр
	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання — контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання, реферати з окремих тем курсу та доповіді на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ та інші науково-технічні конференції та семінари, підготовка наукових публікацій.	Лекції
	18 год.
	Практичні заняття
	18 год.
	Лабораторні
	Не передбачені
	Самостійна робота
	84 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувачів — 4,7	Вид контролю:
	диф. залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (докторів філософії) розуміння сутності, закономірностей, тенденцій та перспектив розвитку педагогічного процесу (освіти) у ЗВО; ознайомлення з особливостями організації навчального процесу у ЗВО.

Завдання дисципліни:

- сформувані знання про навчальний процес у ЗВО;
- ознайомити з різними напрямками діяльності ЗВО;
- здійснити аналіз основних факторів, що зумовлюють ефективну організацію навчального процесу у ЗВО;
- проаналізувати організацію навчальної діяльності ЗВО різними структурними підрозділами;
- сформувані знання про законодавчо-правові акти, які регулюють організацію діяльності ЗВО;
- виробити вміння складати всі необхідні для організації навчального процесу у ЗВО документи і матеріали;
- виробити вміння знаходити, отримувати, систематизувати, письмово оформляти і використовувати інформацію з усних, друкованих і електронних джерел.

У результаті вивчення дисципліни студенти мають **знати:**

- основні законодавчі акти щодо організації навчального процесу у ЗВО;
- всі структурні компоненти навчального процесу у ЗВО;
- технологію складання навчальних планів, графіків, робочих навчальних планів, розкладів заліково-екзаменаційної сесії, розклади навчальних занять.

На основі здобутих знань у студентів повинні бути сформовані такі

вміння:

- аналітично працювати з письмовою інформацією, використовувати інформаційні технології;
- визначати пріоритети в організації навчального процесу у ЗВО;
- формулювати і делегувати завдання для інших працівників, зайнятих в навчальному процесі ЗВО;
- складати навчальні плани, графіки, робочі навчальні плани, розклади заліково-екзаменаційної сесії, розклади навчальних занять, індивідуальні навчальні плани студентів;
- впроваджувати кредитно-модульну систему організації навчального процесу.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими компетенціями:

1. Соціально-особистісними:

- здатність до свідомої самоосвіти;
- здатність до критики й самокритики; креативність, здатність до системного мислення;
- наполегливість у досягненні мети;
- турбота про якість виконуваної роботи.

2. Загальнонауковими:

- розуміння змісту та особливостей організації управління навчальним процесом;
- наявність системи спеціальних знань щодо організації педагогічного процесу у вищих навчальних закладах;
- навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси з метою організації управління навчальним процесом вищої школи;
- базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння загальних професійних дисциплін;
- базові знання з педагогіки та психології вищої школи, необхідні для освоєння загальних професійних дисциплін.

3. Інструментальними:

- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;
- навички роботи з комп'ютером; навички управління інформацією;
- дослідницькі навички;
- знання інформаційних технологій, їх можливостей для розв'язання задач з предметної галузі та у навчальному процесі.

4. Професійними:

- здатність до практичного застосування теоретичних основ професійної діяльності;
- уміння здійснювати системний аналіз освітніх процесів і явищ;
- методична готовність до популяризації педагогічних інновацій.

5. Спеціалізовано-професійними:

- здатність до проектування навчального процесу і вищій школі;
- уміння конструювати методичні підходи і здатність передбачати можливі результати їх впровадження;
- володіння методами, технологіями, способами педагогічної взаємодії, методами навчання;
- уміння проектувати навчальний процес вищої школи.

Поточний та підсумковий контроль знань студентів проводиться шляхом фронтального, індивідуального чи комбінованого опитування студентів під час практичних робіт, контрольних робіт, колоквиумів, тестування, іспиту.

На позааудиторну роботу виноситься вивчення окремих проблем курсу, написання контрольних робіт, підготовка до практичних занять, колоквиумів, тестування, іспиту, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (підготовка доповідей на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль

Модуль 1. Сучасна вища школа в Україні

Тема 1. Структура та зміст вищої освіти України. Структура, стан, тенденції та перспективи розвитку вищої освіти України. Зміст вищої освіти як науково-обґрунтована система дидактично та методично оформленого навчального матеріалу для різних освітніх і кваліфікаційних рівнів.

Тема 2. Основні засади організації навчального процесу у ЗВО. Нормативно-правова база організації навчального процесу у ЗВО. Основні нормативні документи, які регламентують організацію навчального процесу у ЗВО. Головні завдання і напрями організації діяльності ЗВО.

Тема 3. Суть процесу навчання та його особливості у ЗВО. Рівень організації навчального процесу у ЗВО та його взаємозв'язок і залежність від умов розвитку суспільства. Закономірності та основні принципи організації навчального процесу у ЗВО.

Тема 4. Необхідні умови організації професійної підготовки у ЗВО. Стандарти професійної підготовки. Державний, галузеві стандарти професійної підготовки та стандарти вищої освіти ЗВО. Ліцензування спеціальностей. Акредитація спеціальностей. Концепція національної системи кваліфікацій.

Модуль 2. Управління у вищій школі

Тема 5. Управлінська та кадрова організація діяльності ЗВО. Органи управління ЗВО. Основні структурні підрозділи ЗВО, їх діяльність. Формування студентського контингенту ЗВО всіх форм навчання. Статистичний облік руху контингенту викладачів і студентів. Статистичний облік діяльності ЗВО.

Тема 6. Роль деканату в організації навчального процесу на факультеті. Характеристика факультету як основного структурного підрозділу ЗВО. Напрями діяльності деканату. Основні принципи управління на факультеті. Роль заступника декана з навчальної роботи в організації навчального процесу на факультеті.

Тема 7. Планування навчального процесу. Навчальний план як основа організації навчального процесу. Роль робочого навчального плану в організації навчального процесу. Основні етапи організації державної атестації. Алгоритм планування навчального процесу на факультеті.

Тема 8. Роль кафедри в організації навчального процесу. Кафедра як базовий структурний підрозділ ЗВО. Формування розрахунків навчального навантаження кафедри. Роль кафедри в проведенні навчальних занять, консультацій, індивідуальних занять. Показники оцінки діяльності кафедр. Ранжування кафедр ЗВО.

Тема 9. Оптимізація навчальної діяльності у ЗВО. Психогігієна розумової діяльності викладачів і студентів. Логіка прийняття рішень у здійсненні навчального процесу. Автоматизовані робочі місця підрозділів, посадових осіб та викладачів. Значення автоматизованих робочих місць керівників підрозділів, посадових осіб, викладачів, студентів в організації навчальної діяльності у ЗВО.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна, вечірня, заочна форми навчання)			
	усього	у тому числі		
		лек.	пр.	с.р.
Модуль 1. Сучасна вища школа в Україні				
Тема 1 Структура та зміст вищої освіти України	13	2	2	9
Тема 2. Основні засади організації навчального процесу у ЗВО	13	2	2	9
Тема 3. Суть процесу навчання та його особливості у ЗВО	13	2	2	9
Тема 4. Необхідні умови організації професійної підготовки у ЗВО	13	2	2	9
Разом за змістовим модулем 1.	52	8	8	36
Модуль 2. Управління у вищій школі				
Тема 5. Управлінська та кадрова організація діяльності	14	2	2	10

ЗВО				
Тема 6. Роль деканату в організації навчального процесу на факультеті	13	2	2	9
Тема 7. Планування навчального процесу	14	2	2	10
Тема 8. Роль кафедри в організації навчального процесу	13	2	2	9
Тема 9. Оптимізація навчальної діяльності у ЗВО	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 2.	68	10	10	48
<i>Усього годин</i>	120	18	18	84

5. Теми семінарських занять
Навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Сучасна вища школа в Україні		8
1	Тема 1. Структура та зміст вищої освіти України <i>План</i> 1. Структура сучасної вищої освіти України. 2. Суть ступневості вищої освіти та виділити її особливості в Україні. 3. Критерії визначення змісту освіти у ЗВО. 4. Нормативна та вибіркова частини змісту освіти у ЗВО.	2
2	Тема 2. Основні засади організації навчального процесу у ЗВО <i>План</i> 1. Шляхи впровадження державної політики України в галузі вищої освіти. 2. Основні функції державного управління вищою освітою в Україні. 3. Державні органи управління ЗВО та їх функції. 4. Закон України «Про вищу освіту».	2
3	Тема 3. Суть процесу навчання та його особливості у ЗВО <i>План</i> 1. Форми навчання у ЗВО, їх характеристика та умови навчання студентів. 2. Форми організації навчального процесу у ЗВО. 3. Навчальні заняття. 4. Виконання індивідуальних завдань. 5. Самостійна робота студентів. 6. Практична підготовка. 7. Контрольні заходи.	2
4	Тема 4. Необхідні умови організації професійної підготовки у ЗВО <i>План</i> 1. Стандарти професійної підготовки.	2

	<p>2. Галузі знань, напрями підготовки та спеціальності.</p> <p>3. Спеціальності та спеціалізації в професійній підготовці.</p> <p>4. Процес ліцензування спеціальностей, як основна умова здійснення ЗВО освітньої діяльності.</p> <p>5. Акредитація спеціальностей, як необхідність підтвердження якісної професійної підготовки.</p>	
Модуль 2. Управління у вищій школі		10
5	<p>Тема 5. Управлінська та кадрова організація діяльності ЗВО</p> <p>1. Особливості організації внутрішнього управління ЗВО.</p> <p>2. Основні види, форми і методи внутрішнього контролю у ЗВО.</p> <p>3. Структурні підрозділи ЗВО та принципи управління ними.</p> <p>4. Структура та основні функції вченої та наглядової рад ЗВО.</p> <p>5. Робочі та дорадчі органи ЗВО та їх функції.</p>	2
6	<p>Тема 6. Роль деканату в організації навчального процесу на факультеті</p> <p>1. Характеристика факультету як основного структурного підрозділу ЗВО.</p> <p>2. Система управління на факультеті.</p> <p>3. Роль декана в діяльності факультету.</p> <p>4. Напрями діяльності деканату: організаційний, навчальний, методичний, науковий, виховний.</p> <p>5. Перелік документації деканату, її необхідність і спрямованість.</p>	2
7	<p>Тема 7. Планування навчального процесу</p> <p>1. Перелік спеціалізацій за спеціальностями.</p> <p>2. Варіативні частини ОКХ випускників ЗВО.</p> <p>3. Варіативні частини ОПП.</p> <p>4. Варіативні частини засобів діагностики якості вищої освіти.</p> <p>5. Навчальні плани та програми.</p>	2
8	<p>Тема 8. Роль кафедри в організації навчального процесу</p> <p>1. Посади науково-педагогічних працівників.</p> <p>2. Права науково-педагогічних працівників.</p> <p>3. Основні функціональні обов'язки науково-педагогічних працівників.</p> <p>4. Напрямки та види діяльності науково-педагогічних працівників.</p> <p>5. Вимоги до оформлення та змісту НМК.</p> <p>6. Структурні компоненти НМК.</p>	2
9	<p>Тема 9. Оптимізація навчальної діяльності у ЗВО</p> <p>1. Державна національна програма “Освіта. (Україна ХХІ ст.)”.</p> <p>2. Національна доктрина розвитку освіти в Україні.</p> <p>3. Особливості модернізації вищої освіти України на сучасному етапі.</p> <p>4. Автоматизовані робочі місця підрозділів, посадових осіб та викладачів</p> <p>5. Психогігієна розумової діяльності викладачів і студентів</p>	2
	Всього	18

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Сучасна вища школа в Україні		36
1	Тема 1. Структура та зміст вищої освіти України 1. Проаналізувати завдання сучасного ЗВО у світлі Державної національної програми „Освіта. (Україна ХХІ ст.)”. 2. Проаналізувати завдання сучасного ЗВО у світлі Національної доктрини розвитку освіти в Україні.	9
2	Тема 2. Основні засади організації навчального процесу у ЗВО 1. Назвати зовнішні органи управління вищим навчальним закладом в Україні та проаналізувати їх функції. 2. Назвати внутрішні органи управління вищим навчальним закладом в Україні та проаналізувати їх функції.	9
3	Тема 3. Суть процесу навчання та його особливості у ЗВО 1. Дати визначення терміну „навчальний процес” та встановити рівень його взаємозв’язку та залежності від умов розвитку суспільства. 2. Розкрити суть, принципи, закономірності та особливості організації навчального процесу у ЗВО. 3. Охарактеризувати форми, за якими здійснюється навчання у ЗВО. 4. Перелічити основні види навчальних занять у ЗВО. 5. Охарактеризувати лекцію як основний вид навчальних занять у ЗВО. 6. Окреслити вимоги, рівень, права і обов’язки лектора у ЗВО.	9
4	Тема 4. Необхідні умови організації професійної підготовки у ЗВО 1. Перелічити та розкрити зміст основних документів, що регламентують нормативно-правову базу діяльності ЗВО. 2. Назвати документ, яким визначається тематика і обсяг курсу лекцій. 3. Параметри та норми ліцензійної та акредитаційної експертизи. 4. Концепція національної системи кваліфікацій.	9
Модуль 2. Управління у вищій школі		48
5	Тема 5. Управлінська та кадрова організація діяльності ЗВО 1. Дати характеристику кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ЗВО. 2. Назвати принципи організації навчального процесу в умовах КМСОНП. 3. Як здійснюється розподіл навчального навантаження за типами курсів, рівнями і модулями. 4. Розкрити модульну структуру навчального плану підготовки за кваліфікацією. 5. Розкрити дидактичну мету та зміст практичної підготовки студентів у ЗВО. 6. Назвати структуру, види, бази практики студентів ЗВО. 7. Назвати осіб, які здійснюють керівництво, організацію, проведення і контроль практики студентів у ЗВО. 8. Хто здійснює науково-методичне, нормативне і матеріальне забезпечення практичної підготовки студентів у ЗВО.	10

6	<p>Тема 6. Роль деканату в організації навчального процесу на факультеті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити роль і місце контрольних заходів в організації навчального процесу у ЗВО. 2. Охарактеризувати форми поточного та підсумкового контролю засвоєння студентами навчального матеріалу. 3. Визначити мету, особливості та умови організації поточного контролю під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять у ЗВО. 4. Охарактеризувати форми семестрового контролю студента. 5. Розкрити процес державної атестації студента. <p>Довести відмінність між курсовим проектом і роботою.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Розкрийте умови розробки та формування тематики курсового та дипломного проектування. 7. Розкрийте порядок захисту та оцінювання курсового проекту. 8. Розкрийте порядок захисту та оцінювання дипломного проекту. 9. Розкрийте порядок та терміни зберігання курсових та дипломних проектів. 	9
7	<p>Тема 7. Планування навчального процесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати визначення терміну „лабораторне заняття” та назвати його дидактичну мету. 2. Назвати умови, за яких є можливим проведення лабораторних занять поза лабораторними приміщеннями. 3. Визначити та охарактеризувати етапи підготовки і проведення лабораторного заняття. 4. Дати визначення терміну „практичне заняття” та назвати його дидактичну мету. 5. Визначити та охарактеризувати етапи підготовки науково-педагогічного працівника до проведення практичного заняття. 6. Дати визначення терміну „семінарське заняття” та назвати його дидактичну мету. 7. Обґрунтувати необхідність оцінювання участі студентів у семінарських заняттях. 8. Дати визначення терміну „індивідуальне заняття” та розкрити умови його проведення. 9. Розкрити особливості контролю проведення індивідуальних занять у ЗВО. 10. Дати визначення терміну „консультація” та розкрити її дидактичну мету. 11. Назвати документ, що регламентує обсяг часу на проведення консультацій. 12. Дати визначення терміну „індивідуальні завдання” та розкрити їх дидактичну мету. 	10
8	<p>Тема 8. Роль кафедри в організації навчального процесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчальне навантаження студента (Що таке індивідуальний навчальний план студента? За яких умов вибіркові навчальні дисципліни є обов’язковими для вивчення студента? На кого у ЗВО покладається відповідальність за відповідність рівня підготовки студента вимогам державного стандарту освіти?) 2. Робочий час науково-педагогічного працівника (Охарактеризувати основні напрями діяльності педагога вищого навчального закладу. Скласти індивідуальний план роботи науково-педагогічного 	9

	працівника. За яким документом визначаються норми часу для планування, розрахунку та обліку навчальної роботи науково-педагогічних працівників).	
9	Тема 9. Оптимізація навчальної діяльності у ЗВО 1. Назвати функції та охарактеризувати структурні компоненти державного стандарту освіти. 2. Розкрити структуру та зміст освітньо-кваліфікаційної характеристики. 3. Назвати рівні освіти та визначити критерії, за якими визначається освітньо-кваліфікаційна характеристика. 4. Встановити різницю між нормативними і вибірковими навчальними дисциплінами. 5. Назвати яка функція тестів як складової державних стандартів освіти?	10
	Всього	84

9. Індивідуальні завдання

Робочим навчальним планом передбачена індивідуальна робота. Тип індивідуального завдання, яке необхідно підготувати кожному студенту, портфоліо. Студенти самостійно відбирають найкращі навчальні зразки, проробленого під час вивчення організації навчального процесу у вищій школі, таким чином демонструючи набуті знання та уміння. Змістові компонентами портфоліо:

1. Зміст портфоліо
2. Графік навчального процесу обраної спеціальності на поточний навчальний рік.
3. Робочий навчальний план обраної спеціальності на поточний навчальний рік.
4. Розрахунок навчально-педагогічного навантаження кафедри на поточний навчальний рік.

10. Методи навчання

Лекція, проблемна лекція, демонстрація, зокрема, з використанням мультимедійних засобів навчання, практичні роботи, підготовка рефератів, доповідей науково-дослідного характеру, зокрема, на щорічну науково-технічну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ та інші науково-технічні конференції та семінари, підготовка наукових публікацій.

11. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань здобувачів під час практичного заняття, тестування, 2 колоквиуми, диференційованого заліку.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	Кол.1	T5	T6	T7	T8	T9	Кол.2	100
10	10	10	10	10	8	8	8	8	8	10	

T1, T2 ... T9 - теми змістових модулів.

Кількість і зміст модулів

Модуль	Кредити	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Контрольна робота	Індивідуальні завдання	Колоквіуми
I	2	8	10	1	1	1
II	2	10	8	1	1	1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів роботи та в цілому по модулях (в балах)

Вид роботи	Модуль	
	1	2
1. Виконання практичних завдань	15	15
2. Індивідуальні завдання	15	15
3. Контрольні роботи	10	10
4. Колоквіуми	10	10
Всього	50	50

13. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс дисципліни, до складу якого входять:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація управління навчальним процесом у ЗВО».
2. Робочий план дисципліни на поточний семестр.
3. Матеріали навчального контенту.
4. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю.
5. Індивідуальні завдання для самостійної роботи здобувачів.
6. Комплект білетів для проведення диференційованого заліку.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: історія, теорія: Підручник для студентів, аспірантів. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
2. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти / Я.Я. Болюбаш. – К.: ВВП „Компас”, 1997. – 64 с.
3. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти. – К.: ВВП "Компас", 2014 - 64 с.
4. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посібник / За ред. В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 348с.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
6. Закон України про вищу освіту : наук.-практ. комент. / М-во освіти і науки України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – К. : СДМ-Студіо, 2002. – 328 с.
7. Закон України про освіту : (станом на 23 березня 1996 р. № 100/96 : зі змінами і допов. // Відом. Верх. Ради України. – 1996. – № 21. – С. 253–278.
8. Закон України про освіту : № 1060-ХІІ від 23.05.1991 р. // Голос України. -1996. – № 77.
9. Кипень В., Коржів Г. Викладачі вузів: соціологічний портрет - Донецьк, 2001. – 87 с.
10. Кліменко В. Університет-факультет-кафедра-студент / В. Кліменко // Вища школа. – 2011. – № 5/6. – С. 91-98.
11. Лемко Г. Організаційні засади виробничої практики студентів ІV курсу спеціальності “Соціальна педагогіка” / Г. Лемко // Наук. часоп. НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Сер. 1. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління : зб. наук. пр. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – Вип. 5. (Ч. II). – 317 с.

12. Мороз О. Г. Підготовка майбутнього учителя / О. Г. Мороз, В. О. Сластьонін, Н. І. Філіпенко. – К. : Правда Ярославичів, 1997. – 168 с.
13. Навчальний процес у вищій педагогічній школі : навч. посіб. / за заг. ред. О. Г. Мороза. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 337 с.
14. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / Нагаєв В. М. – К. : ЦУЛ, 2007. – 232 с.
15. Одерій Л.П. Основи системи контролю якості навчання / Л.П. Одерій. К.: ІСДО, 1995. – 112 с.
16. Сікорський П. І. Кредитно-модульна технологія навчання : навч. посіб. / П. І. Сікорський ; Європ. ун-т. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2006. – 127 с.
17. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посіб. / Слєпкань З. І. – К. : Вища шк., 2005. – 239 с.

Допоміжна

1. Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу // Вища освіта України. – № 1. – 2004. – С. 5-9.
2. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні: Навчальний посібник – К.: Вища школа, 1995. – 168 с.
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
4. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: Вступ до спеціальності: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 224 с.
5. Зайчук В. Нормативно-правове забезпечення освіти в Україні // Вища школа. - № 2-3. – 2002. – С. 3-18.
6. Законодавство України про освіту. Збірник законів. – К.: парламентське видавництво, 2002. – 159 с.
7. Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів / За ред. проф. М.І. Панова. – Харків: Гриф, 2003. – 336 с.
8. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
9. Мазоха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
10. Методологія і методика виховання студентів: Навчально-методичний посібник / Дереча О.А., Загалада О.А., Литвак П.В., Малиновський А.С. та ін. – Житомир: "Волинь", 2004. – 172 с.
11. Національна доктрина розвитку освіти // Офіційний вісник України. – № 16. – 2002. – С. 12-24.

12. Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової та організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів // Вища школа. – № 1. – 2003. – С. 114-122.

15. Інформаційні ресурси

18. Державна національна програма „Освіта” (Україна 21 століття) [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>

19. Положення про академічні відпустки та повторне навчання вищих закладах освіти Наказ Міністерства освіти і Міністерства охорони здоров'я України від 06.06.1996 № 191/153 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

20. Положення про організацію екстернату у вищих навчальних закладах Наказ Міністерства освіти України від 08.12.1995 № 340 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

21. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах Наказ Міністерства освіти від 02.06.1993 № 161 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

22. Положення про порядок переведення, відрахування і поновлення студентів вищих закладів освіти Наказ Міністерства освіти України від 15.07.1996 № 245 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

23. Положення про проведення практики студентів вищих закладів освіти України Наказ Міністерства освіти України від 8.04.1993 № 93 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

24. Рекомендації про порядок створення, організацію і роботу державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах України від 29.12.1993 № 83-5/130. [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

25. Наказ МОН від 07.08.2002 № 450 „Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової, й організаційної роботи педагогічних, науково-педагогічних працівників ЗВО” [Електронний ресурс] // Режим доступу :

http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

26. Наказ Міністерства освіти і науки від 23.01.2004 „Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу”. [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.

27. Наказ Міністерства освіти і науки від 20.10.2004 № 812 „Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу”.

28. Наказ Міністерства освіти і науки від 30.12.2005 № 774 „Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу” [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/higher-education/normativno_pravova_baza/.